

YVTA

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

PÄIVÄKOTI SATUSIIPPI

(päivitetty 20.9.2024)

Johdanto/Esiopetus & varhaiskasvatus

- Oulun kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelman mukaan yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat olennainen osa esiopetuksen arvopohjaa ja toimintakulttuuria: ” Yhteisön jäsenet tulevat kohdatuiksi ja kohdelluiksi yhdenvertaisina riippumatta henkilöön liittyvistä tekijöistä. Yhdenvertaisuus ei merkitse samanlaisuutta. Toimintakulttuurin kehittämisen kannalta on tärkeää, että yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskevista asenteista keskustellaan työyhteisössä. Lisäksi tulee pohtia, miten esimerkiksi kieleen, etnisyyteen, katsomukseen, uskontoon, vammaisuuteen, sukupuoleen ja sen moninaisuuteen liittyvät asenteet näkyvät puheissa, eleissä, teoissa ja toimintatavoissa. Vuorovaikutuksen ja kielenkäytön mallit sekä tavat toimia stereotyyppisten oletusten mukaisesti välittyvät lapsille. Esiopetus on sukupuolisensitiivistä. Henkilöstö tiedostaa omia ennako-odotuksiaan ja rohkaisee lapsia tekemään valintoja ilman sukupuoleen tai muihin henkilöön liittyviin seikkoihin sidottuja stereotyyppisiä rooleja ja ennako-odotuksia. Henkilöstö tunnistaa lasten keskinäisten kohtaamisten eriarvoistavia piirteitä sekä puuttuu niihin hienotunteisesti ja johdonmukaisesti. Myönteisellä ja kannustavalla vuorovaikutuksella tuetaan lapsen oman identiteetin ja itsetunnon kehitystä.” (Oulun kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelma)
- Päiväkodissamme laajennetaan ylläolevat yhdenvertaisuuden- ja tasa-arvon periaatteet koskemaan kaikkea tapahtuvaa varhaiskasvatusta esiopetuksen lisäksi
- Yhdenvertaisuus-lain mukaan yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja - perusoikeudet kuuluvat kaikille.
- Tasa-arvo-lain tarkoituksena estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä parantaa naisten asemaa. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.
- Tässä toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan esiopetus- ja varhaiskasvatusyksikömme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen nykytilaa sekä asetetaan kehittämiskohteita sekä niille toimenpiteitä lukuvuosille 2024-2025

Nykytilan kartoitus

- Suunnitelma on tarkoitettu arjen työkaluksi.
- YVTA-suunnitelma on ollut olemassa, mutta olisi voinut olla näkyvämmän arjen työkaluna. YVTA-vastaavat ovat päivittäneet ja arvioineet suunnitelmaa vuosittain.
- Jatkossa suunnitelma päivitetään syksyisin elo-syyskussa ja arvioidaan keväisin huhti-toukokuussa. Suunnitelmaa tuodaan esille säännöllisesti (n. kerran kuukaudessa) pedapalavereissa tai talonpalavereissa.

Keskeiset löydökset/ Vakiintuneet käytänteet

- Lapsilähtöisyys on jo vahva toimintatapa ja meillä on jo vakiintuneet käytänteet, kuinka kohdata lapsi.
- Seksuaali- ja turvakasvatus hyvällä mallilla. (päiväkodistamme löytyy erilaista materiaalia ja keskustelemme lasten kanssa avoimesti kehonosista niiden oikeilla nimillä, aikuinen on sensitiivinen ja kunnioittaa lapsen toivetta esimerkiksi silittäminen päivälevolla)
- Arjessa keskustellaan tasa-arvoisesti ja syrjimättä (omalla kielenkäytöllä ja toiminnalla aikuinen mallintaa lapselle).
- Huomioidaan myös henkilökunnan mielenkiinnon kohteet (saa toteuttaa omia taitoja/vahvuuksia tai annetaan mahdollisuus kehittyä).
- Henkilökunta puuttuu lasten syrjivään keskusteluun ja ohjaa sallivampaan suuntaan.
- Aikuiset havainnoivat ja arvioivat ja muokkaavat toimintaympäristöä yhdessä lasten kanssa.
- Aikuinen huomioi tasapuolisesti lapset, lohduttaa heitä ja kiinnittää huomiota äänensävyyn ja äänenkäyttöön.
- Nähdään tärkeänä henkilökunnan merkitys turvallisuuden tunteen luomisessa lapsille.
- Kunnioitetaan perheitä ja heidän toiveitaan, miten haluavat lastaan kohdeltavan esimerkiksi asiakaskyselyt ja perustietolomake.

Keskeiset löydökset/ Kehitettävää

- Leluissa ja materiaaleissa moninaisuuden huomioiminen ja lisääminen.
- Sukupuolineutraalius vuorovaikutuksessa.
- Huomioidaan tasa-arvoisemmin molemmat huoltajat lapsen asioiden hoidossa.
- Tämän suunnitelman lopussa on listattuna YVTA-materiaaleja henkilökunnan luettavaksi.

Yksikön kehittämiskohteet

Päiväkodin omat kehittämiskohteet

1. Huomioidaan lasten mielipiteet toiminnan ja tilojen suunnittelussa
  2. Yhteisöllisyyden ja tasa-arvon vahvistaminen lapsiryhmissä
  3. Pienten piha-alueen kehittäminen
-

Yksikön kehittämiskohteet ja toimenpiteet

1. Huomioidaan lasten mielipiteet toiminnan ja tilojen suunnittelussa.

Toimenpiteet: Kerätään lapsilta toiveita ja kirjataan ne ylös. Laitetaan esille toteutusta varten. Lastenkokoukset, vasupelit. Kysellään ryhmissä lasten kuulumisia ryhmän toiminnasta ja tuodaan ne esille talon yhteisessä palaverissa maanantaisin.

2. Yhteisöllisyyden ja tasa-arvon vahvistaminen lapsiryhmissä

Toimenpiteet: Hyödynnetään kirjallisuutta ja ryhmäytymisleikkejä, sanoitetaan hyväksyvää ilmapiiriä, kasvattajat tukevat positiivista minäkuvan kehitystä. Huomioidaan jokaisen vahvuudet toiminnassa.

3. Pienten pihan kehittäminen

Toimenpiteet: Päivitetään leluja varastosta ja uusiin tarvittaessa. Maalaus asfalttialueelle. Laminoituja kuvia (esim. jumppakuvia) kiinnitettäväksi aitaan. Pihatiimi auttaa pihan kehittämisessä.

Kehittämiskohteiden toimenpiteet, aikataulu ja vastuu

	Toimenpiteet lv 2024-2025
1. Huomioidaan lasten mielipiteet toiminnan ja tilojen suunnittelussa.	Kerätään lapsilta toiveita ja kirjataan ne ylös. Laitetaan esille toteutusta varten. Lastenkokoukset, vasupelit. Kysellään ryhmissä lasten kuulumisia ryhmän toiminnasta ja tuodaan ne esille talon yhteisessä palaverissa maanantaisin.
2. Yhteisöllisyyden ja tasa-arvon vahvistaminen lapsiryhmissä	Hyödynnetään kirjallisuutta ja ryhmäytymisleikkejä, sanoitetaan hyväksyvää ilmapiiriä, kasvattajat tukevat positiivista minäkuvan kehitystä. Huomioidaan jokaisen vahvuudet toiminnassa.
3. Pienten piha-alueen kehittäminen	Päivitetään leluja varastosta ja uusiin tarvittaessa. Maalaus asfalttialueelle. Laminoituja kuvia (esim. jumppakuvia) kiinnitettäväksi aitaan. Pihatiimi auttaa pihan kehittämisessä.

Kehittämiskohteiden arviointi

- Suunnitelma arvioidaan keväällä 2025.
- Kehittämiskohteita on otettu mukaan päiväkodin arkeen, joita arvioidaan viikoittaisissa tiimipalavereissa.
- Kehittämiskohteita arvioidaan YVTA-vastaavien toimesta säännöllisesti (n. kerran kuukaudessa) pedapalavereissa sekä talon palavereissa.

Aikaisemman tasa-
arvosuunnitelman
toteutuminen ja
tulokset

- Tunne- ja turvataitokasvatus on vakiintunut viikoittaisiksi ohjatuiksi toimintatuokioiksi.
- Henkilökunta tiedostaa oman puheensa ja pyrkii sukupuolisensitiiviseen vuorovaikutukseen, josta on keskusteltu avoimesti.
- Henkilökunnan kesken on yhteisesti sovittu kaikkien tasapuolinen huomioiminen, esimerkiksi tervehtimällä jokaista.
- Yhden toimintakauden aikana tutustuimme lasten kanssa eri kieliin ja kulttuureihin. Monikulttuurisuus elää arjessamme mukana.
- Piha-alueeseen on tehty parannuksia huomioiden kokopäiväpedagogiikka.

Arviointi

- Suunnitelman väliarviointi pidetään kevätkauden lopussa pedapalaverissa.
- Arvioidaan ollaanko päästy välitavoitteisiin ja tarvitaanko uusia tavoitteita.
- Arviointitapa riippuu kehittämiskohteista (mm. Palautekyselyyn perheille oma kohta YVTA asioista).

Materiaalia/Linkkejä

- https://rauhankasvatus.fi/wp-content/uploads/2021/08/Tasa_arvokompassi-lukio.pdf
- <https://maailmankoulu.fi/kuvakirjoja-ja-kirjavinkkeja-varhaiskasvatukseen-ja-1-2-luokkalaisille/>
- <https://yhdenvertaisuus.fi/syrjinnasta-vapaa-koulu>
- <http://tasa-arvoinenvarhaiskasvatus.fi>
- <https://tasa-arvokasvatuksessa.fi/>
- https://monimuotoisetperheet.fi/ammattilaisille/opas-varhaiskasvattajille/?fbclid=IwAR1fijOipStanyPO8CAgf_2PVJnRwzXjSTDTsutT1hAfBHLmm96ZuSjX-xl